



ΠΑΕΙ ΤΟ ΧΩΡΙΟ!



ΜΕΓΑΛΗ αὐλόπορτα ἤνοιξε μὲ βίαν καὶ ὁ κτύπος τῆς ἐτάραξε τὸν ὕπνον τοῦ χωριοῦ. Ὁ σκύλος τοῦ κουτσοῦ ἀπ' ἀντικρὺ ἐγαύγισε.

Ἡ Γιώργαινα διέσχισε τρεχάτη τὴν αὐλὴν καὶ ἐμπήκε στὸ χαμόσπιτο. Ἀπὸ τὴν πόρτα ἐφώναξε σιγανὰ μὲ ἔντρομον σπυροῦν :

— Τὰ μάθατε ; τὰ μάθατε τὰ χαμπέρια ; Ἡ Βασίλω γέννησε καὶ τὸ παιδί τῶρριξε στὸ πηγάδι.

— Στὸ πηγάδι ! . . .

Ἡ ρόκα ἔπεσε στὰ γόνατα τῆς Σπύραινας ποῦ ἔγνεθε κοντὰ στὸ τζάκι, ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ λυχνάρι. Ὁ Δημητρός, ὁ γυιὸς τῆς, ποῦ ἦταν ξαπλωμένος, ἀνεσηκώθη στὸν ἀγκῶνα.

Δὲν ὠμίλησε κανεὶς. Τέσσερα μάτια ἐστάθηκαν μόνον γουρλωμένα καὶ δύο στόματ' ἀνοικτά.

Ἡ Γιώργαινα ξαναεῖπε, κατανεύουσα :

— Ναῖσκε, στὸ πηγάδι !

Κι' ἤρθε καὶ κάθησε ἀνάμεσα στὴ μάνα καὶ στὸ γυιό, μὲ συμμαζευμένα τὰ φουστάνια, μὲ τεντωμένο τὸ λαιμό, ἕτοιμη νὰ διηγηθῇ.

Ἀπὸ τὸν θόρυβον, ἀπὸ τὴν τρομασμένην φωνήν, ἡ Φρόσω, τὸ κορίτσι, ἐπρόβαλε ξυπολυτῆ ἀπὸ τὸ διπλανὸ δωμάτιον.

— Τί εἶναι, καλέ ;

Ἡ δύο γυναῖκες ἐδάγκασαν τὰ χεῖλη καὶ ἐκυττάχθησαν.

— Τίποτα, μωρῆ, ἄει κοιμήσου, φωνάζει ἡ ἀγριοφω-
νάρα τοῦ Δημητροῦ, τοῦ ἀδερφοῦ της.

Τὸ κορίτσι ἀπεσύρθη, κυττάζον μὲ ἀπορίαν. Καὶ ἀφοῦ
ἐκλείσεν ἐπιδεικτικὰ τὴν θύραν, ἔβαλε τὸ μάτι του στὴ
χαραμάδα.

Ἡ Γιώργαινα ἐπῆγε περὶ κοντὰ καὶ σιγανὰ ἐμουρμού-
ρισε :

— Αὐτὰ ποῦ λές μὲ τὴ Βασίλω. Τώρα μοῦ τάειπε
κι' ἐμένα ἡ Ἀργύραινα . . . "Ὅτ' ἤρθ' ἀπὸ κεῖ κάτω. . .
Εἶχε σφαλίξει τὴν ὀξώπορτα κι' ἐτοιμάστηκε νὰ κοιμη-
θῆ ὅπου ἀκούει ἀπὸ ὀπίπλα της σύρτα-φέρτα, ὀμιλίες βια-
στικές, βογγητὰ, ἀναστενάγματα. . . Ἀνοίγει τὸ παρά-
θυρο, δὲ βλέπει τίποτα. Σὲ λίγο ἀκούει περπατησιές στὸ
δρόμο. Τρέχει, καὶ βλέπει στὸ σκοτάδι τὴ μάννα τῆς Βα-
σίλωσ νὰ κρατᾷ στὰ χεῖρια της ἕνα μπογαλάκι, κι' ἀπὸ
πίσω τὴ γρηῃά της, καὶ νὰ πηγαίνουνε, μουγγὰ καὶ βια-
στικά, κατὰ τὸ σταμνάδικο. !. Τῆς παίρνει ἀπ' ὀπίσω. . .

«Σὰν πήγανε κάμποσο δρόμο, τῆς βλέπει καὶ στρίβουने
μὲ βία καὶ μπαίνουνε στὴ μάντρα τοῦ Ἀποστόλη. . .
Φθάνουने στὸ πηγάδι ποῦ εἶν' ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴ μουρ-
γιὰ, κι' ἐκεῖ ἡ προκομμένη ἡ μάννα της. . . πῶ! πῶ! ση-
κώνεται ἡ τρίχα μου. . . δίνει μιὰ στὸ μπογαλάκι ποῦ κρα-
τοῦσε, καὶ μπλοῦμ! τὸ ρίχνει στὸ πηγάδι !

Τότε δὲν ἐβάσταζε ἡ Ἀργύραινα καὶ βγαίνει ἔμπρός
τους : «Μωρ' σκύλες ! τοὺς φωνάζει, τί μεγάλο κρῖμα
εἶν' αὐτὸ ποῦ κάνατε ;» Καθὼς τῆνε βλέπουने μπρο-
στά τους, ἐκεῖνες μείνανε ξερέες. Πέφτουने στὰ πόδια
της, τὴν τραβᾷ ἀπ' τὰ φουστάνια : « Ἀργύραινά μου !
σῶσέ μας ! τῆς λένε. Πάει ἡ Βασίλω ! Πάει τὸ σπίτι
μας, βούλιαξε, χαθήκαμ' οὔλοι, ἂν μαθευτῆ αὐτὸ τὸ
πρᾶμα. . . Ἀργύραινα, στὴ ζωὴ τῶν παιδιῶνε σου, μὴ βγά-

λης μιλιὰ ἀπὸ τὸ στόμα σου !... Ἀργύραινα μὴ μᾶς πά-
ρης στὸ λαιμὸ σου...»

— Ἐγὼ δὲ λέω τίποτα, τί ἀνάγκη ἔχω νὰ πῶ ; τοὺς
λέει κείνη. Μὰ κρύβεται τέτοιο πρᾶμα, χριστιανή μου ;
«Τέλος πάντων τί τὰ θές Σπύραινά μου... φωνάζω
κιόλας καὶ μ' ἀκούει τὸ κορίτσι ... Πάει, χάλασε ὁ κό-
σμος ! Ἀφοῦ καὶ στὸ Χ... πειὰ γίνονται τέτοια πρά-
ματα...»

— Πάει ! ἐπανελάβεν ἀπελπιστικὰ ἡ Σπύραινα, κι'
ἐχτύπησε τὰ γόνατά της.

Ὁ Δημητρός ἔβγαλε μιὰ βλαστήμια, ἓνα μουγρητὸ θη-
ρίου προσβληθέντος καὶ ἀνασηκώθηκε στὰ πόδια του.

Ἡ δύο γυναῖκες τὸν ἐκύτταξαν.

— Αὐτὴ ἡ σκρόφα, ἔκραξε, πρέπει νὰ φύγη ἀπ' τὸ
χωριό. Θὰ πάω νὰ τὴν διώξω ἴγώ, σούρνοντας ἀπ' τὰ
μαλλιά, τώρα πρωτοῦ νὰ ξημερώσῃ.

Καὶ ὤρμησεν ἔξω. Ἡ γυναῖκες τὸν ἠκολούθησαν, σύμ-
φωνες.

* *
*

Ἐβγήκανε στὸ δρόμο. Ἦτον γεμάτος, σὰν ἡμέρα. Τὸ
χωριό ἦταν στὸ πόδι. Τὰ σκυλιὰ ἐγαύγιζαν. Στῆς πόρ-
τες ἦσαν μαζεμένες ἡ γυναῖκες κι' ἐκρυφομιλοῦσαν. Στὴν
πλατεῖα, ἀπὸ κάτου ἀπ' τὰ πλατάνια ἐβγήκανε οἱ ἄνδρες
θυμωμένοι, ἀπειλητικοί, καὶ συνεννοοῦντο. Μία βοή ἀπὸ
ξεφωνήματα ἐκπλήξεως, ἀπὸ μουγρητὰ ἀγανακτήσεως,
ἀπὸ ἀνοιγοκλειόμενα παραθυράκια, ἀπὸ ἀνησυχούς ἐρω-
τήσεις, ἀπὸ στεναγμούς ἀπελπισίας, ἐσηκώνετο ἀπὸ τὸ
χωριό καὶ ἐπεπόλαζε βαρεῖα, μέσα στὸ σκοτάδι.

Ἡ γυναῖκες ἐμουρμούριζαν, κατάπληκτοι :

— Πῶ ! πῶ ! τρομάρα μας ! Πάει τὸ χωριό !

— Φωτιά θὰ πέσῃ νὰ μᾶς κάψῃ !

— Ἡ σκύλα τί τῆς ἔφταιγε τὸ παιδί σὰν πῆγε αὐτὴ
κι' ἔβγαλε τὰ μάτια της ;

- Δὲ φταίει κι' αὐτή : ἡ μάνα της τῶρριζε τὸ παιδί.
- Μάνα ! Ἄκους μάνα ; Τί ψυχὴ θὰ παραδώση στὸ Θεὸ ἢ καταραμένη ;
- Κι' ἀφοῦ τό 'κανε μὲ τὸν ἀρραβωνιαστικὸ της, ἀμαρτία ἦτανε ;
- Ἔ ! θέλανε βλέπεις νὰ τὸ κρύψουν ἀπὸ τὸν πατέρα, ἀφοῦ λείπει ὁ ἀρραβωνιαστικὸς.
- Καὶ δὲν τῶμαθ' ὁ πατέρας της ;
- Μπᾶ ! ποῦ νὰ τὸ μάθη ; Θὰ τὴν εἶχε σκοτωμένα.
- Ἦρθ' ἀπὸ μέσα ποῦχε παγεμένα ;
- Αὔριο λένε πῶς ἔρχεται μὲ τὴ σοῦστα.
- Λαχτάρα του !
- Ἡ Ἀργύραινα ἦλθεν ὀρμητικὴ εἰς ἓναν ὄμιλον, καὶ μὲ τὰ χέρια σηκωμένα :
- Οἱ ἄντρες θὰ τὴνε σκοτώσουνε ! εἶπε.
- Νά τὴνε σκοτώσουνε καὶ νά τὴνε γδάρουν.
- Ἔτσι τῆς πρέπει.
- . . . Κι' αὐτὴ τῶμαθε κι' ἔφυγε.
- Μπᾶ ; Ποῦ πάει ;
- Τὴν πῆρ' ὁ Ἐαποδὸς, χάθηκε μαζί μὲ τὴ μάνα της... Ὁ Δημητροῦλιας, ὁ Κουτσὸς κι' ὁ Σπῦρος ὁ Χοντρός ἀρματωθήκανε καὶ πῆραν τὰ χωράφια νὰ τὴν βροῦνε.

*
* *

Τὸ σπίτι τῆς «κακούργας» ἦταν πολιορκημένο. Στὴν πόρτα, στὴν αὐλή, μέσα στὴν κάμαρα, ἢ γυναῖκες ἐμαζώνοντο ἀπ' ὄλο τὸ χωριὸ ξυπόλητες, δίχως φακιόλι, ὅπως ἦτανε στὰ σπίτια του, τὴν ὥρα ποῦ ἤθελαν νὰ κοιμηθοῦνε, ἐρωτοῦσαν, ἐμάθαιναν κι' ἀναθεμάτιζαν. Καὶ ἡ γριὰ ἢ κυροῦλα, μοναχὴ της, συμμαζεμένη χάμου, στὸν τοῖχο, ἄκουγε ὅλη τὴν κατακραυγὴ ποῦ ἔπεφτ' ἀπὸ πάνω της. Κι' ἐβαστοῦσε τὸ κεφάλι της. Κάθε λίγο ἐμπαιναν καὶ ἀπὸ ἓνα-δύο ἄντρες, ὀρμητικοί, θηρία, μπη-

γανε μιὰ φωνάρα : «Ποῦ εἶσαι, μωρὴ σκρόφα, ποῦ μαγά-
ρισες τὸ χωριό, ποῦ λάσπωσεσ τὰ μούτρα μας ; ποῦ θὰ
φέρης τὸν εἰσαγγελέα μές ' ες τὰ σπίτια μας ;» Κι' ἔφα-
χαν στὴν κάμαρα, ἀπὸ πίσω ἀπὸ τὸ γιουκο, ἀπὸ κάτου
ἀπ' τὸ κρεβάτι, μέσα στὴ μακρουλὴ κασσέλα, ἔξω στοῦ
χαγιατί, πίσω ἀπὸ τὸ κάρρο, μέσα στοῦ ἀχοῦρι, παντοῦ
ἀγριεμμένοι καὶ γυρεύοντας νὰ βροῦν τὴν ἀτιμία καὶ νὰ
τὴν πετάξουν ἀπὸ τὸ χωρό.

Σὰν δὲν εὑρίσκαν ἐκείνην, οὔτε τὴ μάννα της, γυρίζαν
στὴ γρηά :

— Φτοῦ ! σκ... στοῦ σῶϊ σου !

Καὶ ἔφτυναν στὰ κάτασπρα μαλλιά της τὸ μεγάλο ὄ-
νειδος. Ἐκείνη σκέπαζε τὰ μούτρα της καὶ τὰ χερίά της
τρεμούλιαζαν.

— Λέγε μας, ποῦ πῆγε νὰ κρύψη τὴν πομπή της ;

— Δὲν ἔξέρω, παιδί μου, ποῦ δαίμονα πῆγε νὰ χα-
θῆ, ἢ σκύλα !

Δὲν ἐτολμοῦσε νὰ ὑπερασπισθῆ τὴν «ἀτιμη».

Οἱ ἄντρες ἔπειτα ἔφευγαν διψασμένοι ἀπὸ ἐκδίκησιν.

Καταραμένη νύκτα, ποῦ μπῆκε ὁ Διάβολος στοῦ ἁγιο
χωριό. Ὁ Θεὸς ἀποφάσισε νὰ τὸ καταστρέψῃ.

— Ἄμ ἦταν προκοπὴ ἀπὸ μᾶς ; ἔλεγαν ἡ γυναῖκες.
Τῆς προσάλλες μαλλώσανε οὐδὲ ἀδέρφια γιὰ ἓνα παληοχώ-
ραφο, κι' ἦρθαν στὰ μαχαίρια. Κλέβει ὁ Γιαννιᾶς τὰ λε-
φτὰ τῆς ἐκκλησίας καὶ ἀγοράζει ἀμπέλια. Πιάνουν τὸν
παπᾶ νὰ πηδᾷ ἀπὸ τὴ μάντρα τῆς Ἀλέξαινας. Τί νὰ
ἰδῆ κι' ὁ Θεὸς ἀπὸ μᾶς ; Νά, ἔτσι θὰ πέση καμμιὰ ὥρα
ἀστροπελέκι νὰ μᾶς κἀνῃ ὄλους στάχτη.

Τὰ σύννεφα ποῦ ἐσωριάζοντο στὸν οὐρανὸ ἀπὸ τὴν ἡμέ-
ρα εἶχαν σκεπάσει καὶ τὸ τελευταῖο ἄστρο. Μαζεύτη-
καν, ἀγρίεψαν, ἐπιτάστηκαν, θηρία τοῦ οὐρανοῦ κι' ἔξα-
φνα, ἓνα μπουμπουνητὸ βροντάει καὶ μουγγρίζει, σὰν τὴ
φοβέρα τοῦ Θεοῦ.

— Χριστέ μου ἡμαρτον ! παρακαλοῦνε μὲ τρομάραν ἢ καλὲς γυναῖκες, καὶ τραβιοῦνται μέσα κάνοντας τὸ σταυρό τους.

Τὴν στιγμὴν αὐτὴν μία κραυγὴ σπαρακτικὴ ἀνθρώπου συρομένου στὴν κρεμάλα, ἀκούεται ἀπὸ μακρὰ ὡσάν στοιχειὸ παραπονιάρικο, μέσα στὴ νύκτα. Ἐνας συρφετὸς ἀπὸ τσαρούχια καὶ κατσάρια ξεκινεῖ καὶ διευθύνεται πρὸς τὸ μέρος ποῦ ἐβγήκε ἡ φωνή.

Οἱ τρεῖς ἐκδικηταὶ εἶχαν ἀνακαλύψει τὴν «κακούργα» μὲ τὴ μάνα της. Ἦσαν χωμένες μέσ' στὰ βάτα ποῦ ἔβγαίναν ἀπὸ τὰ χαλάσματα τῆς μεγάλης μάτρας τοῦ Ἀποστόλη, πέρ' ἀπ' τὴν πηγάδα. Ἡ Ἀργύραινα κρυφὰ τῆς εἶχεν εἰδοποιήσει ὅτι ὅλο τὸ χωριὸ εἶχε σηκωθῆ στὸ πόδι, καὶ οἱ ἄντρες ἔτρεχαν ἀρματωμένοι νὰ τῆς βροῦνε καὶ νὰ τῆς σκοτώσουν. Ὁ Ἀργύρης πρῶτος τὴν εἶχε φοβέρισει κι' αὐτὴν γιὰ νὰ μαρτυρήσῃ ποῦ εἶχαν πάει ἢ καταδιωγμένες. Καὶ ἐκείνη τῆς ἐπρόδωσε.

Εἶχε τρέξει ὅμως ἔμπροστά, πρῶτ' ἀπὸ τοὺς φονιάδες, καὶ ἅμα ἐπλησίασε στὰ βάτα ἔμπηξε μιὰ φωνή :

— Βασίλαινα ! Βασίλω ! Φευγαῖτε ὅπου κι' ἂν εἴσαστε ! Ἐρχονται νὰ σᾶς σκοτώσουν.

Ἡ μάνα ἐπετάχθηκε μὲ μιὰ φωνάρα, ἔκαμε νὰ τρέξῃ, ἀλλὰ ἔπεσε χάμου ζαλισμένη καὶ ἀναίσθητη.

Ἡ Βασίλω εἶδε τοὺς ἄντρες ν'ἀρχωνται, μαῦροι σὰν φαντάσματα, βιαστικά, λαχανιασμένοι, δρασκελῶντας τὰ ὀργώματα, πηδῶντας τοὺς φράχτες. Ν'ἀρχωνται καταπάνω της.

Δὲν ἔβγαλε μιλιὰ, μόν' ἐστάθηκε λίγο, ἀλαλιασμένη, σὰν τρελλή, κύτταξε μιὰ γύρω της καὶ τῶβαλε στὰ πόδια, τρέχοντας πρὸς τὴν πηγάδα.

Οἱ χωριάτες τὴν εἶδαν ποῦ ἔτρεχε, τὴν ἐκυνήγησαν, καὶ σὰν εἶδαν πῶς τοὺς ζέφευγε κατέβασαν τὰ ντουφέκια.

Ἄλλὰ προτοῦ νὰ σημαδέψουν, νὰ πυροβολήσουν, ὅτι

ἐπλησίαζαν, ἔξαφνα τὴ χάνουν ἀπὸ μπρός τους, καὶ «μπλούμ» ἀκοῦς ἀμέσως ἀπὸ μέσ' ἀπ' τὴν πηγίδα.

Ἐστάθηκαν κι' ἔβγαλαν μιὰ βλαστήμια μ' ἓνα μουγγρητὸ βραχνό, λαχανιασμένο: "Αχ! γιατί νὰ μὴν εὔρη τὸ θάνατο ἀπ' τὰ χέρια τους!

Ἡ κακὴ νύχτα ἔφευγε τὴν ὥρα ἐκείνη μαζί μὲ τὸν Ἐξαποδό, καὶ ἡ ἄσπρη ἢ πάναγνη αὐγοῦλα πρόβαλε πάλι γελαστή, σὰν χθές, ἀπὸ πάνου ἀπ' τὸ χωριό, τὸ ἐξιλεωμένον.

Ὁ Εἰσαγγελεὺς ποῦ ἐφοβοῦντο οἱ χωριάτες, δὲν ἐμπῆκε μέσ' στὰ σπίτια τους τὴν ἄλλ' ἡμέρα. Κανένας δὲν ἔβγαλε τὸ μυστικὸ ἀπὸ τὸ στόμα του.

Κι' ἔτσι τὸ χωριὸ ἐσώθη.

Ε. ΕΥΣΕΡΑΤΙΑΔΗΣ.



Ἐξομολόγησις

Ὁ πνευματικός. Εἶναι πολὺ κακὸ πρᾶγμα νὰ δέρνης τὴ γυναῖκά σου. Ὁ Θεὸς θὰ σὲ τιμωρήσῃ...

Ὁ σύζυγος. Μὰ λίγη τιμωρία εἶνε αὐτή, Δέσποτά μου, νὰ μοῦ δώσῃ τέτοια γυναῖκα;